

ka, Bo Frid, föreslog att jag skulle läsa Lennox bok, som gett mig mycket att tänka vidare på.

McGrath ger i sin bok en god översikt av den nya ateismen, dess bakgrund, främsta representanter och vidare utveckling. Han delar upp debatten i fyra teman:

the rationality of faith, the relation of religion and science, the possible links between faith and violence and the place of religion in Western society. For many years these matters had been seen as uninteresting and irrelevant. But not now. (s. viii)

McGrath visar att det finns många olika tolkningar av vad man kan mena med ett "förnuftigt" resonemang. För att understryka rationalitetens begränsningar hänvisar han till Kurt Gödels berömda teorem gällande matematikens bristande fullständighet och det omöjliga i att bevisa dess konsistens. Även Lennox kommer flera gånger in på Gödels upptäckter.

I det sjunde och sista kapitlet "God won't go away: beyond the New Atheism" skriver McGrath:

The ironic fact is that New Atheist anger at the persistence of faith has inadvertently stirred huge interest in the whole God question. It's made people want to reflect on the other side of the story . . . (s. 98)

Debatten om Guds existens, universums och livets uppkomst lär fortsätta, men skall man tro McGrath har de nya ateisterna tappat lite av sin ursprungliga entusiasm och istället för att rikta all sin energi mot att finna goda skäl att inte tro på existensen av en Intelligent Designer, ägnar de sig åt att kritisera varandra för att vara alltför försonligt inställda till de troende. Förhoppningsvis kommer de på mera kreativa metoder att sprida sitt evangelium om att universums existens inte tarvar en förklaring.

Under "Further reading" ger McGrath en lista på böcker som är av stort intresse för den som vill sätta sig in i debatten om den nya ateismen och de nya apologeterna, som verkar stå på kö för att kunna vittna om hur nya vetenskapliga upptäckter ger stöd för de frommaste föreställningarna. Boken saknar tyvärr ett index.

Stefan Andersson
FD, Lund

AVHANDLINGSRESUMÉER

Hanna Källström, Lunds universitet, *Domkyrkan som andaktsmiljö under senmedeltiden: Linköping och Lund* (Skellefteå: Artos, 2011), 367 sid.

Den här doktorsavhandlingen i praktisk teologi behandlar katedralens funktion som andaktsmiljö för

lekmännen under senmedeltiden utifrån nyckelorden platser, tidpunkter, föremål och bildmotiv. Således spelar kyrkorummets gestaltning en viktig roll. För att förstå en byggnad är det av vikt att studera dess uppbyggnad och utformning i relation till dess funktion. De medeltida katedralerna innehöll en ansevärd mängd kapell, altaren, bildframställningar och andra typer av föremål, och studiet av dessa i relation till lekmännens andakter bidrar med ytterligare en dimension till förståelsen av katedralens olika funktioner. De senmedeltida domkyrkointeriörerna i Linköping och Lund rekonstrueras delvis och relateras till lekmännens rörelser och fromhetsövningar i respektive kyrkorum. Vidare kartläggs och analyseras andakternas teologiska innebörd för att ge en mer heltäckande bild av lekmännens fromhetsliv. Källmaterialet består främst av avlatsbrev, då dessa är en av våra viktigaste källor till kunskap om det senmedeltida andaktslivet.

Cecilia Melder, Uppsala universitet, *Vilsenhetens epidemiologi* (Uppsala: Acta Universitatis Upsaliensis, 2011)

(Avhandlingen finns som elektronisk publikation: URL=<<http://uu.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2:371919>>)

Den existentiella dimensionen av hälsa har fått stor uppmärksamhet inom forskningen under de senaste tjugo åren. Internationellt efterlyses utveckling av teorier och metoder inom området och svensk forskning saknas inom detta fält. Studien genomfördes för att besvara frågan: Hur påverkar den existentiella dimensionen av hälsa, i form av människors möjlighet att skapa och vidmakthålla ett fungerande meningsskapande system, individernas självskattade hälsa och välbefinnande?

I denna explorativa studie visar resultaten från både enkäter och intervjuer att personer med hög grad av existentiell hälsa uppger högre grad av självskattad hälsa, den fysiska, psykiska, sociala och livsmiljörelaterade sammantaget, än personer med lägre grad av existentiell hälsa. Likaså finns ett samband mellan existentiell hälsa och den sammantagna skattningen av hur personerna mår och hur nöjda de är med sin hälsa.

I avhandlingen presenteras metoder och en modell för hur hälsa kan utvecklas och vidmakthållas. Likaså presenteras strategier för utvecklingen av en existentiell folkhälsointervention för hälso- och sjukvården. I avhandlingen understryks även vikten av fortsatt forskning.

Katarina Plank, Lunds universitet, *Insikt och närvaro – akademiska kontemplerationer kring buddhism, meditation och mindfulness* (Göteborg: Makadam förlag, 2011), 324 s.